

FLORIÁN

ZPRAVODAJ MĚSTYSE LÁZNĚ TOUŠEŇ



09 / 10
2024



Hanička (Lenka Francová) a Mlynář (Lukáš Homola)
více o LUCERNĚ na straně 6

ÚŘAD STALO SE VÝROČÍ ČTENÍ DĚJINY VZPOMÍNKY SPORT

www.mestyslaznetousen.cz

Volby do zastupitelstva Středočeského kraje

| STRANA / HNUTÍ | L. TOUŠEŇ | STČ. KRAJ | STRANA / HNUTÍ | L. TOUŠEŇ | STČ. KRAJ |
|--|-----------|-----------|---|----------------|----------------|
| ODS+TOP09+KDU STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ ANO | 32,82% | 17,56% | SPD+TRIKOLORA+PRO ZELENÍ+SEN21 SOCDEM | 3,30% | 5,43% |
| PŘÍSAHA | 25,19% | 26,91% | JISTOTA A BUDOUCNOST | 1,01% | 1,05% |
| ČSNS+KSČM+ČSSD | 22,64% | 33,35% | NDDSSSBEZULANS | 0,76% | 1,43% |
| PIRÁTI | 4,83% | 2,34% | MIMOZEMŠTANI.EU | 0,50% | 0,74% |
| | 4,32% | 5,19% | | 0,25% | 0,21% |
| | 4,07% | 4,03% | | 0,25% | 0,66% |
| | | | CELKOVÁ ÚČAST | 36,57 % | 33,23 % |

Z úřadu městyse

Mgr. Jana Hadrboľcová, místostarostka městyse Lázně Toušeň

Oprava kanalizace v ulici V Ovčárně

V letním měsících se vlivem havárie kanalizace propadla část vozovky v ulici V Ovčárně. Vše bylo co nejrychleji opraveno a současně byly provedeny kamerové zkoušky kanalizačního řádu v celé ulici.

Video na: <https://www.youtube.com/watch?v=Qda1Ral8prU>

Rekonstrukce ulic Příčná a Na Skalce

Při rekonstrukci ulice Příčná bylo objeveno 82 archeologických objektů. Po jejich prozkoumání došlo s Městským muzeem v Čelákovicích k dohodě o zakonzervování objektů tak, aby mohla pokračovat rekonstrukce ulice. Na přelomu září a října započne rekonstrukce ulice Na Skalce. Obyvatelé ulice budou informováni o postupu stavby a způsobu využívání komunikace během stavby.

Rekonstrukce ve školce

Nutná rekonstrukce v MŠ Lázně Toušeň – Nehvizdská je u konce. Kuchyň je v tuto chvíli v provozu. Havarijní stav je tímto vyřešen. Ještě je v plánu výměna a doplnění vybavení gastro zařízením včetně vzduchotechniky – v plánu podle dotace. Provozu školky už se nedotkne.

Rekonstrukce úřadu

Po výsledku průzkumu trámů a komunikace s Národním památkovým ústavem byla schválena stavba nového krovu – realizace už probíhá. Je dodržena technologie zpracování trámů, odpovídající požadavkům NPÚ. Čekáme na ocenění přestavby panelů nad „novou“ částí, kde je nyní školka a na řešení, které vzešlo ze statického posouzení pro skladbu stropu.



Umístění kontejnerů na BIO odpad

Kontejnery na bioodpad budou přistaveny na danou lokalitu vždy nejpozději ve čtvrtek. Zjistíte-li, že v průběhu víkendu budou kontejnery extrémně přeplněny, kontaktujte prosím starostu (tel.: **603 876 540**) nebo kohokoliv z technických služeb.

Máte velké množství bioodpadu či nestiháte odvézt bioodpad do veřejných kontejnerů? Jako službu občanům zabezpečujeme přistavení kontejneru na víkend (příp. přes týden) za cenu 480 Kč. V případě zájmu kontaktujte vedoucího TS: **605 458 039**

| Lokalita / Týden | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 |
|---|--------------|--------------|--------------|---------------|---------------|---------------|--------------|--------------|---------------|
| Den přistavení | 20.9. | 27.9. | 4.10. | 11.10. | 18.10. | 25.10. | 1.11. | 8.11. | 15.11. |
| Na Zárybniči | | | | | | | | | |
| Floriánské náměstí | | | | | | | | | |
| Nehvizdská x U Habeše | | | | | | | | | |
| U Sokolovny x Cukrovarská | | | | | | | | | |
| Na Chmelnici | | | | | | | | | |
| Na Nábřeží x V Ovčárně | | | | | | | | | |
| Nad Lomem | | | | | | | | | |
| Na Požárech | | | | | | | | | |
| Na Ostrůvku | | | | | | | | | |
| Nad Křížkem | | | | | | | | | |
| Zápská | | | | | | | | | |
| Na Hradisku x Na Stráni | | | | | | | | | |
| U Sokolovny x V Zátíší | | | | | | | | | |
| Svoz BIO odpadu občanům s hnědými popelnicemi | | 25.9. | | 9.10. | | 23.10. | | 6.11. | |

Pád kaštanu

Během prázdnin došlo na Hlavní ulici v prostoru před ZŠ Lázně Toušeň k samovolnému pádu stromu jírovce maďalu (*Aesculus hippocastanum*). Vedení obce neprodleně oslovilo novou arboristickou firmu ke kontrole a k posouzení aktuálního stavu všech jírovců v daleji před školou. Z kontroly vzešlo doporučení pokácet dva další stromy z důvodu napadení dřevokaznou houbou. Zbývající stromy byly shledány nerizikové. V nejbližším možném termínu byly pokáceny dva označené stromy a jeden prořezán. Prostor aleje na ulici Hlavní je stabilizován a je bezpečný pro běžný provoz. Poškozené oplocení ZŠ Lázně Toušeň bude opraveno po likvidaci pojistné události. Aktuálně vyjednáваме s novou arboristickou firmou celoroční servis stromů v obci.



Skate park

Stavba skate parku v našem městysi se zdárně blíží ke svému konci. Po dlouhé administrativní fázi a čekací době probíhala stavba v prázdninovém počasí i atmosféře neuvěřitelně rychle a z původně plánovaného závěru v listopadu je konec září. Nyní nás čeká ještě dostavba zázemí a grafická úprava parku. Finální oplocení parku se bude řešit s celkovým oplocením sportovního areálu, aktuálně bude park oplocen jen provizorně.

Po dokončení všech prací chystáme společně s realizátorem skate parku (Mystic constructions, s.r.o.) slavnostní otevření areálu, které by mělo proběhnout na začátku října. O přesném datu budete informováni sms a na **fb** stránkách městysu. V rámci programu je plánována exhibice na skateboardech. Možná přijede i mistr... Pokud počasí dovolí, bude tedy možné již od října 2024 využívat skatepark veřejnosti.

Bioodpad – výpadky ve svozu

Z důvodu několika výpadků svozu bioodpadu během sezóny rada městysu schválila možnost finanční kompenzace pro občany, kteří platí za svoz nádob na bioodpad. Všem občanům, kteří letos za svoz platili, bude v příští sezóně snížena platba o poměrnou část (bude upřesněno na konci sezóny). Pokud by někdo, kdo letos platil, příští rok svoz bioodpadu nechtěl, bude mu kompenzace vyplacena samostatně, oproti žádosti, na účet. Aktuálně je vůz na svoz bioodpadu v provozu a probíhají mimořádné svozy jak velkých kontejnerů, tak malých nádob na bioodpad. Velice se omlouváme za způsobené potíže.

Door to door

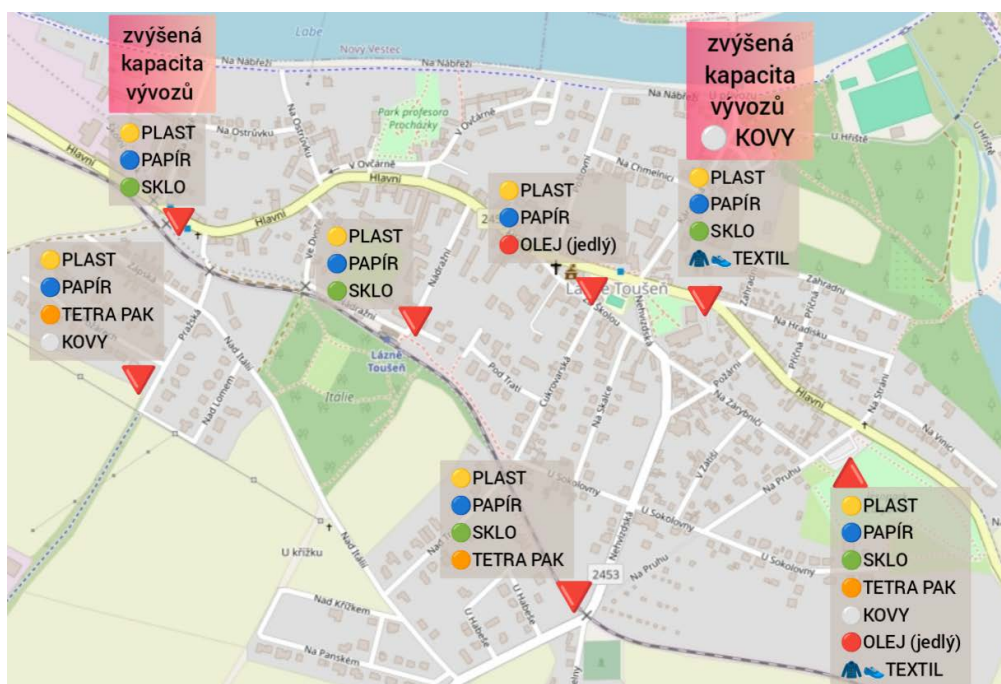
Systém svozu tříděného odpadu door to door, tedy svoz od domu, se pomalu přibližuje ke spuštění. Po objednání nádob na tříděný odpad bude následně probíhat jejich předání občanům, kteří si nádoby na základě předběžné přihlášky objednali. V listopadu by měl proběhnout první svoz tříděného odpadu přímo od domů. Budeme svážet papír a plast, a to jednou měsíčně. Svaz zajistí firma AVE.

Pokud by měl někdo další ještě zájem připojit se k systému svozu door to door, bude třeba, aby si již zajistil nádoby sám. Po nahlášení na úřadu městysu dostane samolepku, kterou si svou nádobu označí. Svaz bude pro občany probíhat bezplatně.

Novinky ve třídění odpadu Pavčina Bilous, předsedkyně komise životního prostředí

Od tohoto měsíce se navýšila kapacita vývozu všech podzemních nádob (na plast, sklo a papír). Původní četnost vývozu podzemních nádob na plast a papír (1x za měsíc), byla navýšena na 1x za 14 dní. A také četnost vývozu podzemních nádob na sklo (1x za dva měsíce), byla navýšena na 1x za měsíc.

Svoz skla z podzemních nádob by měl probíhat v druhém týdnu v měsíci. Taktéž se zvýšil počet nádob na kov (+ jedna nádoba). Nádoba se umístila u dvora TS (za bývalou samoobslouhou) vedle podzemních nádob. Lokality se zvýšenou kapacitou vývozu jsou červeně označeny v mapce.

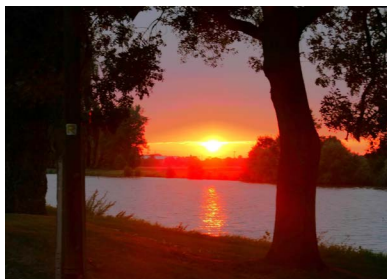


Stalo se...

text a foto Hana Němečková, šéfredaktorka zpravodaje Florián

Letní baráčnícké sedění

Počátkem srpna pokračovala vlna veder, a tak se mnozí z baráčníků obávali, jak prožijí letošní kloboukovou párty na zahradě u **Šedů**. Ale v pátek 2. srpna naopak bylo příjemné posedět pod pergolou u zahradního krbu v kloboucích všeho druhu. Také bohatého občerstvení je vždycky hojně, každý přinese něco dobrého a hostitelé manželé **Šedovi** se pečlivě postarali o obsluhu. Po 20. hodině si nenechal nikdo ujít romantický západ slunce. Stálo za to vyjít na nábreží, a kochat se pohledem na Labe a rudou oblohu nad Starou Boleslaví. Pozvání na letní setkání přijali i členové Obce baráčníků z Brandýsa nad Labem v čele s rychtářem **Pavlem Schoberem**. Klobouková party se tradičně vydařila, s dobrými přáteli je vždycky příjemné setrvat, a tak nebylo divu, že letní posezení se protáhlo až do půlnoci.



Cimbál a ochutnávka vín

Cimbálová muzika **Michala Horsáka** zavítala na nádvoří Skleněné vily 30. srpna 2024 podruhé a opět, tak jako loni, přivezla nefalšovaný moravský folklor. Program začínal v 17 hodin, kdy ještě teploty sahaly přes 30°C, přesto se přišlo pobavit na pět desítek milovníků tohoto žánru. A že k němu patří také víno, netřeba připomínat. O ně se postarala vinotéka **Vino Šafaříkovi** z Čelákovic, u stánku s občerstvením nabízel pan **Míra Plíšek** k vínu jalapeños, cheese burgery, tortilly, nachos, chipsy a klobásy. O další občerstvení se u okénka postaraly místostarostka městyse Mgr. **Jana Hadrbořcová** s **Danielou Vostřákovou**. Moravským písním neodolali tanečníci od těch úplně nejmenších a jejich rodičů po všechny ostatní včetně lázeňských hostů. Ve 21 hodin tóny cimbálu, basy, violy a houslí utichly, a mnohým se ani nechtělo domů, tak ještě chvíli poseděli při sklence dobrého vína.



Dětská diskotéka

Loňská diskotéka na konec prázdnin se vydařila, a tak rozhodnutí, že se zopakuje i letos, bylo jasné. Plakátky na plochách a fb informovaly dlouho předem, a v den konání 31. srpna lákaly k účasti také barevné balóny zdobící celý plot Parku profesora Procházky na nábreží. Bohatý program opět připravil DJ **Petr Suchánek** za vydavné pomoci své manželky **Janičky**. Na úvod všechny pozdravila místostarostka městyse Mgr. **Jana Hadrbořcová** a ve 14 hodin mezi poletujícími mýdlovými bublinkami mohla diskotéka začít. Soutěže a tance se nepřetržitě střídaly po celé odpoledne. A zatímco zábavné soutěže děti prožívaly tak, že neúspěch někdy končil slzičkami, rodiče brali vše s humorem a jejich smích dokazoval, že se baví i oni. Až dojemně působil tanec tatíneků s dětmi, stejně tak vzájemné povzbuzování, veselo bylo u asi nejdelšího hada, jaký se kdy v parku kroutil, velký, ale čestný boj byl o židle při „židličkované“, a při mnoha dalších soutěžích. Za všechno snažení si děti vysloužily odměny, ať už to byly bonbony, baličky, plyšové hračky, DVD, knihy, sešity či pastelky a na všechny děti pak čekala sklenička medu od toušeňského včelaře Ing. **Michala Doubka**. O pestré občerstvení určitě nouze nebyla, postarali se o něj **Hlozanovi**, další možnost nakoupit si včetně cukrové vaty nebo i hraček byla také u stánku **Michala Berouska** ml. Ten na závěr zábavného odpoledne předvedl výstup s obručemi, za který sklídil velký potlesk. **Michal**, **Jana** a DJ **Petr** jsou na obrázku. Poděkování patří všem, kteří se o příjemné odpoledne zasloužili, dík patří také městyši Lázně Toušeň. Největší odměnou všem ale určitě byly šťastné děti, které trávily veselé chvíle spolu s rodiči.





Letní kino – film Vynálezce

Rozloučení s prázdninami 31. srpna 2024 pokračovalo večer na nádvoří Skleněné vily, kde pro všechny děti připravila místostarostka městyse Mgr. **Jana Hadrbolcová** od 20. hodiny promítání filmu Vynálezce. Na rodinnou animovanou pohádku o životě geniálního vynálezce a umělce **Leonarda da Vinci** se přišlo podívat osm desítek diváků. Pro všechny děti byla malinovka zdarma, počasí po celý den bylo více než přívětivé. Tečka za letošními prázdninami se opravdu vydařila.

První školní den

Vysoké teploty, které nás provázely po celé léto, neustaly ani v první školní den 2. září 2024. Ráno bylo ale příjemně, takže v 8 hodin se mohli všichni tradičně sejít na školním hřišti. Natěšení prvňáčci se posadili na lavičky, ostatní žáci i rodiče zabrali celý prostor hřiště. Po přivítání všech přítomných ředitelkou školy Mgr. **Danielou Švejovou** byl představen pedagogický sbor a zaměstnanci školy, poté zazněla česká státní hymna v podání paní učitelky Mgr. **Ludmily Černé, Justýny Brázdové a Adély Geistové**, a ty pak ještě prvňáčkům zarecitovaly milé verše. Všechny také pozdravil starosta městyse Ing. **Luboš Valehrach**, MBA, který se poté ujal spolu s paní ředitelkou a třídní učitelkou 1. třídy Mgr. **Lenkou Svobodovou** předávání kufříků a pamětních listů. A kolik letos nastoupí nových žáčků? 9 holčiček a 8 kluků. Na závěr starosta městyse popřál všem hodně úspěchů a děti se mohly rozejít do svých tříd. První odcházejí vždy ti, pro které je první školní den nejslavnostnější – žáci 1. třídy. Paní učitelka **Svobodová** si své žáčky odvedla do třídy v 1. patře, všechny zde znovu přivítala a rozdala jim učebnice a notýsek pro 1. ročník s veselými obrázky **Zdeňka Milera**. Školní rok 2024/2025 byl zahájen.



Vzpomínka na generála Sedláčka

Pietní vzpomínka na arm. gen. v. v. Ing. **Tomáše Sedláčka** se letos na toušeňském hřbitově konala za nádherného počasí 4. září od 10 hodin. Akci tradičně organizuje Armáda ČR, a kromě jejích příslušníků se slavnostního aktu zúčastnili i členové vojenské policie, zástupci Československé obce legionářské, představitelé městyse Lázně Toušeň starosta Ing. **Luboš Valehrach**, MBA, a místostarostka Mgr. **Jana Hadrbolcová**. Své zástupce zde měla Obec baráčníků v čele s rychtářem **Jiřím Kučerou**, přítomni byli také členové obou mysliveckých spolků, kronikář městyse RNDr. **Jan Králík**, CSc., a za kulturní komisi **Hana Němečková**. Po položení květin všemi účastníky následoval projev pplk. **Tomáše Halacky** a na závěr zazněly tóny vojenské večerky. Krátkou, ale důstojnou akcí na toušeňském hřbitově si takto každoročně připomínáme skvělého člověka.



Jubileum na kolonádě

text a foto kronikář

Při svém dvanáctém lázeňském pobytu oslavila 21. srpna 2024 v plné svěžesti těla i ducha 100. narozeniny pacientka doc. MUDr. **Alena Myslivečková** rozená **Jordová**, dlouholetá specialista v oboru jógy. Od rána přijímala gratulace od ředitele lázní i vrchní sestry a hostů a odpoledne rovněž od příbuzných, kteří žijí v Polabí. Také redakce Floriána přeje „**mnoga ljeta**“ a další šťastné návraty do Slatinných lázní Toušeň!



Nezapomenutelná LUCERNA v parku

text a foto Hana Němečková, šéfredaktorka zpravodaje Florián

Spisovatel **Adolf Branald** ve své knize Valčík z Lohengrina vzpomíná na hru svého otce **Richarda Františka Branalda**, kterou před mnoha lety sehráli v Toušeni (na scéně u Walliánů): „**Od té doby se tam nic tak velkého nestane a pamětníci podnes vzpomínají.**“ Kdyby jen věděl, jak se mýlil! Něco tak velkého se stalo a noví pamětníci budou také vzpomínat. A budou mít na co! To „**velké**“ se událo 7. září 2024 od 18 hodin, kdy v Parku profesora Procházky byla uvedena hra Aloise Jiráska **Lucerna**.

Herci Divadla pod Petřínem, T.J. Sokol Kampa a Divadelního spolku Lázní Toušeni zde pod režijním vedením **Bohumila Gondíka** a v inscenaci **Dalibora Gondíka** předvedli velkolepou podívanou, jaká u nás neměla obdoby. Hra byla nastudována při příležitosti letošního XVII. Vsesokolského sletu, pro jeho zahájení byla uvedena v historické budově Národního divadla a zároveň živě vysílána na ČT art [Florián 2024/7-8/7].

V divadle se vše odehrávalo „pouze“ na jevišti. V Lázních Toušeni to však bylo úplně jiné. K úžasnému představení byly za nádherného počasí využity všechny kouty parku i nádvoří u Skleněné vily. Příprava představení byla velice náročná a v daný den namáhavá, ale výsledek byl skvělý, jedinečný, neopakovatelný. Scény se podle děje přesouvaly tam, kam bylo potřeba, i spolu s diváky, kterým ochotně herci přenášeli lavičky na místo, kde se právě hrálo. Prostředí bylo vždy vybráno dokonale v souladu s dějem a na dané místo všechny diváky elegantně přivedl pan Franc v podání **Petra Buriana**.

A který herecký výkon vyzdvihnout, když každý svou roli předvedl, jak jen nejlépe mohl? Neoblomný, hrdý a poctivý mlynář **Lukáše Homoly**, čistá a upřímná postava schovanky Haničky **Lenky Francové** v hlavních rolích (oba na titulní straně), kouzelná, noblesní a přesvědčivá kněžna v podání **Evy Nádaždyové**, stejně jako temperamentní Klásek **Tomáše Bartáčka** s ještě temperamentnější Kláskovou **Ivy Theissigové**, neúnavný učitelský mládenec Zajíček **Filipa Sychry**, který touží kněžně spolu se svou partou lidových muzikantů zahrát kasaci a předat supliku, aby se mohl stát definitivním učitelem či despotický vrchní **Romana Nového**. Také mušketýr **Dušana Müllera** diváky dokonale přesvědčil, stejně jako dvořan **Filipa Minaříka**, Zima **Pavla Urbana** a Braha **Antonína Tolkačeva**. A copak by mohla být Lucerna bez vodníků? Starý Ivan **Romana Chlupa** a mladý Michal v podání **Jana Petričáka** zvládli komické role výborně, dokonce mohli být přímo u vody, když si poseděli na břehu Labe. Nesmí chybět ani další postavy: Kroužilka v podání **Marka Tomáziče**, Votruba **Jana Sirotky**, pacholek **Jana Seidla**, druhý pacholek **Oldřicha Suchého** a další v rolích lidu. Všichni do jednoho si zaslouží obrovský potlesk, velké uznání a poděkování. Toho se jim dostalo během představení i při dojemné děkovačce již za setmělé oblohy a za úžasné atmosféry, která ostatně panovala po celou dobu tohoto líbezného příběhu. A tak nejhranější původní česká hra, uvedená poprvé v roce 1905, dokázala, že i 7. září 2024 se v Parku profesora Procházky v Lázních Toušeni stalo něco tak velkého, na co se nedá zapomenout.



100 let velkého talentu – Václav Shrbený

RNDr. Jan Králík, CSc., Divadelní spolek Lázně Toušeň



Václav Shrbený s Adolfem Branaldem v Kersku 2004

O svých talentech mnozí ani netuší a nepotkají-li se s příležitostí je vyzkoušet, nevědí o nich dál. **Václav Shrbený** (* 22. 9. 1924, † 10. 1. 2007), občanským povoláním slévačský mistr, se však se svým talentem potkal a ačkoli se živil jinými obory – pomáhal v pohostinství a vyučil se slévačem – našla si ho prkna, která znamenají svět [Florián 2016/5-6/9].

Od svých deseti let žil v Toušeni a od roku 1945 vystupoval na toušeňské scéně v sokolovně nejprve v řadě malých rolí v ochotnickém souboru v režii **Josefa Berana**. Samostatně se v řídce dochovaných programech objevuje jeho jméno poprvé 4. května 1946 ve hře **Praha je naše** a hned 24. srpna 1946 v **Zeleném království**. A pak znovu v **Maloměstských klepnách** (1954) v **Domě u doktorů** (1955), ve **Třetím zvonění** (1955), v **Katu a bláznovi** (1956), ve **Chvostu** (1957) a v **Dalskabátech, hříšné vsi** (1960).

Když na čas přestalo toušeňské divadlo hrát, **Václava Shrbeného** získaly Čelákovice (s jejich souborem hrál dokonce v Hronově a v Německu), ale jakmile se v Toušeni objevily literární večery, účinkoval opět doma: i pouhým hlasem a podáním dokázal vyvolat porozumění, popis, děj i cit. Vyzařovala z něho upřímná vlídnost a smířlivost.

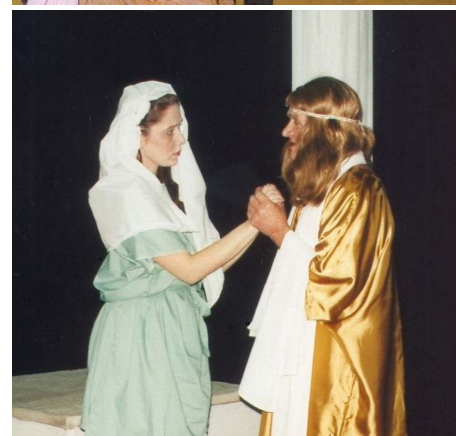
Po obnově ochotnického souboru v Toušeni – přemluven **Miladou Klimentovou** – zde režíroval hry **Kašpárek, Honza a zakletá princezna** (1987), **Jak byla čertům v pekle zima** (1988) – v repríze zaskočil v roli Čerta – a další pohádky **Šíleně prohaná princezna** (1989) a **O ševci Ondrovi a komtesce Julince** (1990). Režíroval i hrál Hastrmana ve hře **O bojácném Floriánkovi** (1991) a ovšem svého neopakovatelného Trepifajxla v **Dalskabátech, hříšné vsi**, tentokrát ve vlastní režii (1992). S neomylným dramaturgickým odhadem upozornil na Dragounovu **Toušeňskou růži**, v níž si ve vlastní režii zahrál Mlynáře (1990 a nově 1998) a v dalších českých premiérách režíroval a hrál také Rudolfa II. v **Rudolfinském nokturnu** (1993 a nově 1997), čerta Barbiroliho v **Čertově kvítku** (1994) a Vodníka ve **Vodě pro mé růže** (1995).

Každou roli do hloubky promyšlel, hledal lidské vlastnosti, se kterými by vnitřně souhlasil. Tak vynívali nejvýrazněji jeho jedinečný Trepifajxl a jinému nepodobný Rudolf II. Navíc byl obětavým, taktickým a příkladně pracovitým organizátorem, technikem, inspicentem i učitelem.

Díky Václavu Shrbenému domácí diváci rádi uvykli pohostinským hrám z Čelákovice (**Poněkud ztracená princezna, Trojská válka, Někdo zvoní, Princezna se zlatou hvězdou, Co chcete, jsme jen lidé, Čert a Káča**), z Kralup nad Vltavou (**Bubáci a hashrmani, Kašpárek a loupežníci, Podivná paní Savageová**), z Mělníka (**O Honzovi a víle Verunce**) a z Neratovic (**Čarovaná Barborka, Betlém**). Toušeňský soubor pod jeho vedením rostl a zkoušel nové a nové herce. Svá čelákovická a brandýská hostování rozšířil o Mochov, Mělník, Koloděje, Nový Vestec, Benátky nad Jizerou, Jirny a Nové Jirny, Český Brod, Kralupy nad Vltavou, Týnec nad Sázavou, Třebestovice a pražský Gong a Karlín.

Když Václav Shrbený předal režisérské žezlo Daniele Vostřákové, Miroslavě Bartákové a po nich Anně Müllerové, sám převzal nejvyšší vyznamenání českého ochotnického divadla – **Zlatý odznak J. K. Tyla** (2002).

Kdyby se býval nemusel věnovat obživě řemeslem, ale divadlu, nepochybně bychom pokládali kytici při jeho neožitéch 100. narozeninách k jeho bystě v Národním divadle...



Toušeň a jednadvacet skladatelů

RNDr. Jan Králík, CSc., kronikář městyse Lázně Toušeň

||ROK||
 ((ČESKÉ))
 ||HUDBY||
 ||2024||

Do Toušeně sice sahají po meči kořeny skladatelské rodiny Bendů, ale pobyt či alespoň návštěvu ani slavného **Františka** (1709-1786), ani ještě slavnějšího **Jiřího Antonína** (1722-1795) doložit bohužel nelze [Florián 2022/5-6/8].



František Benda Jiří Antonín Benda



Julius Bochníček

V Roce české hudby 2024 nejčastěji připomínaný **Bedřich Smetana** (1824-1884) mohl Toušeni projíždět, když cestoval z Lamberku do Nymburka na své klavírní vystoupení 21. srpna 1862. Už dříve pobýval blízko, v Benátkách nad Jizerou a na zámku Bon Repos, kde i komponoval. V roce 1882 s ním byl v písemném i osobním kontaktu úředník toušeňského cukrovaru Jindřich Günthner. Od roku 1902 nesl jméno Bedřicha Smetany toušeňský pěvecký sbor a jeho portrét pak ozdobil průčelí lázeňské jídelny. Jeho **Prodaná nevěsta** se nedávno dávala v Toušeni dokonce čtyřikrát (6. 4. 2011, 2x 2. 3. 2013 a 7. 3. 2015) a toušeňští divadelníci hostovali se **Skočnou komediantů** i na scéně Národního divadla (5. 3. 2016).

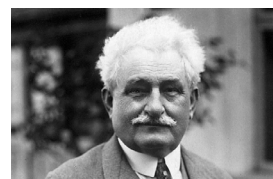


Bedřich Smetana



Karel Hašler

První hudební skladatel, o jehož přítomnosti v Toušeni se bezpečně ví, protože účinkoval v létě 1899 při lázeňském koncertu jako klavírista a pěvec, byl **Julius Bochníček** (1871-1951), autor písní a zpívané vánoční pohádky.

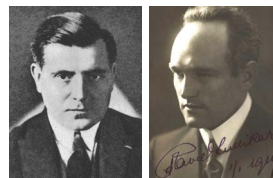


Leoš Janáček



Jan Krsek

Z roku 1907 se díky fotografii v časopisu Máj ví, že Toušeň navštívil skladatel písní a také zpěvák **Karel Hašler** (1879-1941) [Florián 2019/7-8/13]. Jako sbormistr brandýského sboru Bojan vystupoval v Toušeni **Jan Krsek** (1872-1930), autor řady skladeb pro pěvecké sbory.



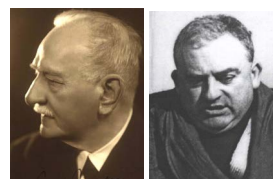
Karel Boleslav Jirák Pavel Ludikar

Podle pamětníků přijel na návštěvu za svou neteří Věrou, která pobývala v lázních několikrát po roce 1909, její strýc **Leoš Janáček** (1854-1928), a v Toušeni s ní studoval své nové klavírní skladby.



Vilém Černík

Za částí své rodiny do Toušeně přijížděl **Pavel Ludikar** (1882-1970), známější jako pěvec, dokonce v Metropolitní opeře, ale také autor písňových cyklů.



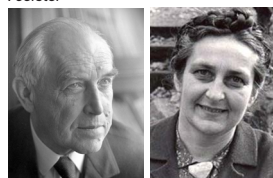
Josef Bohuslav Foerster Emil Kaplánek

Do první půle dvacátého století spadají přímo sice nedoložené, ale téměř jisté návštěvy skladatele **Karla Boleslava Jiráka** (1891-1972), jehož příbuzní pobývali v Toušeni přes léto [Florián 2021/3-4/9], a skladatele **Josefa Bohuslava Foerstra** (1859-1951), který si zakoupil vilu v Novém Vestci a rád chodil na procházky do Toušeně [Florián 2019/11-12/13].



Bohumír Hanžlík

V druhé půli dvacátého století hrával v Toušeni na varhany **Emil Kaplánek** (1927-2000), skladatel virtuosních klavírních preludií [Florián 2021/11-12/10], a ke skladatelům je třeba počítat také **Viléma Černíka** (1909-1988), byt' v lázních spíše známého jako sbormistra Bojanu, i **Bohumíra Hanžlíka** (1937-2021), který proslul také jako jazzman, klavírista a dirigent [Florián 2017/11-12/12, 2021/1-2/8].



Jan Hanuš Jitka Snižková



Vladimír Mišík

V lázních pobýval na léčebné kúře skladatel oper, baletů a symfonií **Jan Hanuš** (1915-2004). O dějinách hudby v Toušeni přednášela skladatelka a muzikoložka **Jitka Snižková** (1924-1989). V sokolovně i v lázních častěji hrál, studoval i vystupoval skladatel **Zdeněk Zahradník** (*1936), který v Toušeni uvedl svou operu **Popelka** a melodram **Máj** [Florián 2014/1-2/12, 2016/5-6/12, 2018/5-6/5]. Kytarový virtuos a skladatel **Štěpán Rak** (*1945) hrál i své skladby a improvizace opakovaně v lázních a také v Parku profesora Procházky [Florián 2016/5-6/6]. Opakovaně byl v Toušeni hostem skladatel **Otomar Kvěch** (1950-2018), autor dětských oper, kvartetů i symfonií.



Zdeněk Zahradník Štěpán Rak



Dimitrij Denčev

V řadě rockových hvězd a skladatelů, kteří vystoupili v sokolovně při festivalech Bluesbadger, stojí na předním místě **Vladimír Mišík** (*1947) [Florián 2018/1-2/4]. Skladatel **Dimitrij Denčev** (*1953) komponoval toušeňskému Divadelnímu spolku znělku pro Národní přehlídky a scénickou hudbu pro zájezdy do Německa, Švýcarska, Francie a Číny.



Otomar Kvěch Jan Zástěra

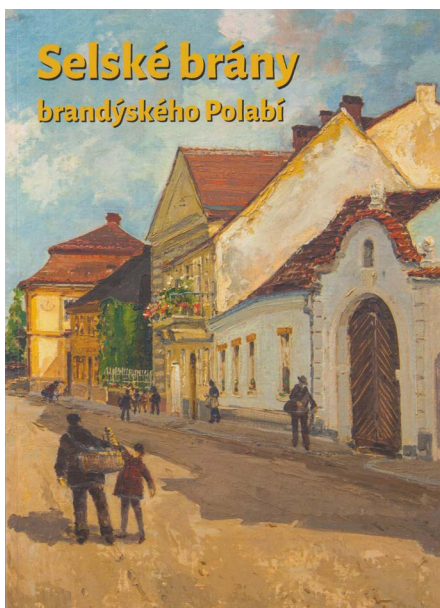
Nejnovějším skladatelským návštěvníkem se stal **Jan Zástěra** (*1984), autor symfonií, oper a také oratoria **Nádech věčnosti** pro Soňu Červenou [Florián 2021/11-12/10, 2022/11-12/7].



Selské brány

jvk

Venkovská stavení s klenutými branami a brankami ožívají nejen v českých pohádkách, ale denně kolem nich chodíme a procházíme jimi často bez pomýšlení na jejich výtvarnou a dějinnou hodnotu. Některé toušeňské brány znají i čtenáři Floriána [2019/7-8/16, 2022/5-6/8, 2022/7-8/12+13, 2022/11-12/1, 2023/1-2/6]. Aby se o nich vědělo víc, vydalo Oblastní muzeum Praha-východ celou knihu **Selské brány brandýského Polabí** (2023, 162 stran). O bedlivou přípravu se s nadšením zasloužili autoři doc. PhDr. **Jaroslav Jaroš**, CSc., Mgr. **Martin Hůrka**, **Jiří Hyka**, **Ivana Kratochvílová** a **Eva Kryšková**, DiS. Odborným roztríděním, popisem a názorným zobrazením zachytili zbourané i stojící brány od Čečelic po Vyšehořovice a pro nás také 16 bran v Lázních Toušeni. Dokonce celý nápadný obal (formát A4) má toušeňskou stopu – malířským štětcem **Čeňka Choděry**. Úplný přehled postupuje v čase i po jednotlivých místech, nabízí mapky, prastaré fotografie i současný stav – někde žalostný, někde vzorný. Zpřítomňuje staletí a možná i zitřky. Kdo má rád stará venkovská stavení a dovede ocenit jejich pohádkové kouzlo i v dnešní době, nebude knihou zklamán, ale naopak bude pociťovat touhu nadchnout pro brány a branky i své nejbližší přátele.



Výročí železnice

jvk

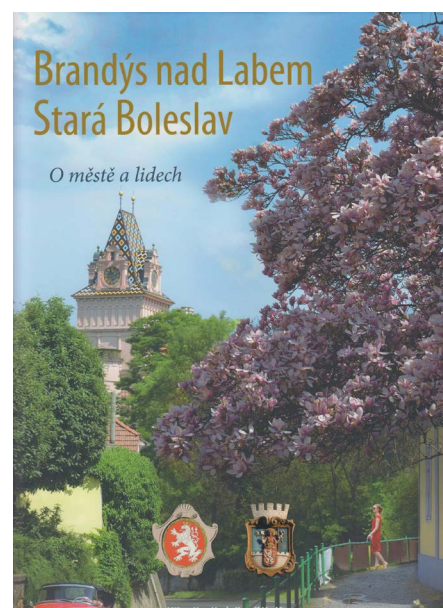
Velké loňské oslavy **150 let železnice v Čelákovcích** [Florián 2023/11-12/3] rozmnožila i stejnojmenná knižní publikace vydaná jako pátý svazek samostatné edice Městským muzeem v Čelákovcích (2023, 192 stran). Autoři Ing. **Peter Bado**, Mgr. **David Eisner** a Ing. arch. **Ivan Vaňousek** zde podrobně zachytili nejen historické, místopisné a technické souvislosti, ale neopomenuli ani hospodářský význam, společenský vliv a současný přerod železničního propojení města se světem. Kniha nabízí množství unikátních, jinde nedostupných dat, vzorně dokumentovaných odkazy, poznámkami a další literaturou. Na řadě míst se dotýká také lokální trati přes Lázně Toušeň do Brandýsa nad Labem (strany 37-42, 49, 91, 96, 98, 102, 113, 119, 125, 129, 131, 136, 138, 153, 161, 165, 166). Obšrný text, členěný do jedenácti kapitol, provázejí fotografie, reprodukce dokumentů, nákrešů a schémat – jen těch číslovaných a popsanych je 150 – a další ilustrace rozmístěné citlivou rukou grafika **Zdeňka Mazače**. Překvapením je stručný slovník pojmů, samozřejmostí anglické resumé. Pečlivým zpracováním tato téměř nenápadná kniha (A5) daleko překračuje svůj až příliš skromný název. O toušeňské železnici psal podrobně Ing. **Peter Bado** [viz Florián 2021/9-10/11].



O dvojměstí a lidech

jvk

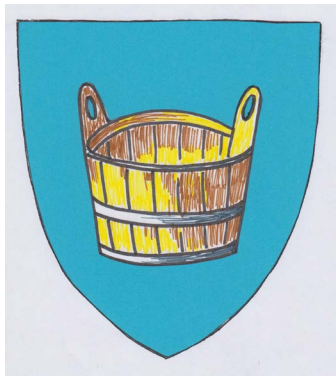
S odstupem jedenácti let si dvojměstí Brandýs nad Labem – Stará Boleslav dopřálo další velkou obrazovou publikaci (formát A4), nyní s podtitulem **O městě a lidech** (2023, 112 stran). Bohatství kulturních památek – stavebních i dějinných – a neopakovatelnost obou měst doslova připjaly křídla především zkušenému fotografu Bc. **Kamilu Voděroví**. Je až neuvěřitelné, kolik neotřelých a ještě básnivějších pohledů znovu a znovu nalezl. Na rozdíl od jeho předchozí výpravné knihy (2012, 76 stran) zde tvoří druhou samostatnou hodnotu průvodní slovo PhDr. **Milana Nováka**, Ing. arch. **Jana Límana** a Ing. **Kateřiny Vaculové**. Výstižně, stručně a čtivě představuje celé dějiny dvojměstí a dvakrát se dotýká i našeho městyse – připomínkou pobytů a literární tvorby Karla IV. na toušeňském hrádku a vzpomínkou na generála Tomáše Sedláčka. Vzorně připravená i vytištěná kniha nabízí všechny české texty souběžně v nezkráceném překladu do angličtiny a úvodní slovo také německy, španělsky, maďarsky, italsky a rusky. Publikace je velmi důstojným současným počinem v četné řadě, na jejímž průkopnickém počátku stálo legendárních dvaačtyřicet pohledů v knize **Marie Hartmanová fotografovala Brandýs nad Labem**, vydané v Kubáčově hlubotiskové edici roku 1946.



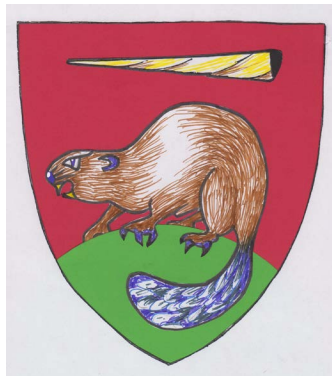
Zpráva z roku 1611 o toušeňském jezu

Mgr. Martin Hůrka, historik Oblastního muzea Praha-východ

V Národním archivu v Praze je uložen spis obsahující písemnosti ke sporu mezi brandýským panstvím a majitelkou toušeňského mlýna **Kateřinou Škopkovou z Mydlovaru**, dcerou **Cypriana Roudnického z Mydlovaru** [Florián 2016/9-10/6, 2023/3-4/12].



Škopek z Elentperka



Roudnický z Mydlovaru

Rozepře, která se rozhořela v zimě 1610-1611, v jádru spočívala v nejasném vymezení povinnosti údržby a péče o toušeňský jez na Labi. Smyslem toušeňského jezu bylo zajistit dostatek vody pro zdejší mlýn v jakékoli roční době tím, že zvedal labskou hladinu do relativně stabilní úrovně. Podobné jezy se v okolí nacházely i jinde (např. na Jizevě u vsi Opočno nebo na Labi dále po proudu u brandýského zámku – tento druhý jez je ostatně znám i z četných vedut). **Kateřina Škopková** požadovala, aby panství zajistilo a napříště se lépe staralo o opravdu poškozeného jezu a „vrat“ v něm (tj. splavu pro plavení dříví). Jak celá záležitost vůbec vznikla?

Brandýský hejtman **Pavel Neupauer** počátkem ledna 1611 sděluje České komoře, že za ním na zámek osobně dorazila jmenovaná **Kateřina** se stížností, že vrata v toušeňském jezu byla zřícena z císařského popudu a na císařský náklad, „když před osmnácti lety (prý) mlejn nový pod zámkem brandejským stavěn byl“ (uvedený údaj by odpovídal době kolem roku 1593; ve skutečnosti byl nový brandýský Podzámecký mlýn stavěn po velké povodni roku 1595, která starý, již tak zchátralý mlýn prakticky zničila). Od té doby jez nikdo neudržoval, ačkoli „se tudy každoročně k potřebě *J[eho] M[ilosti] C[ísařské] dříví i jiné věci plavecké pouštěly, a jak na těch vratech, tak i na jezu škoda [se činila]“, a tak „netoliko ta vrata, ale i všechen... jez sešel“.* Jak už to tak na řekách bývá, slabiny naplno odhalila povodeň: „a nedávno pominulých dnův, asi před třemi nebo čtyřmi nedělemi [tj. někdy kolem poloviny prosince 1610], když na to nenadále veliká voda, a stržij přišel, týž jez do gruntu protržen a vyvrácen jest. Mlejn pak dokonce na suše zůstal a posavad zůstává.“

Kateřina hejtmana úpěnlivě prosila, aby se na jez zajel spolu s odborníky podívat a aby jej nechal na náklady panství opravit. Hejtman zřejmě nebyl prvoplánově proti: „I jsa k naplnění té žádosti její, pláčem jejím jakožto siré vdovy oblomen, nepominul jsem k též strži zjeti, jí s mistry mlynáři a tesaři spatřiti, ano, i kdyby zase spravena býti jměla, jakož sice nepochybně býti musí, jaký náklad vezme, počacovati.“ Při obhlídce se přítomní mistři usnesli, že na opravu bude stačit při skromném odhadu sotva 100 kop grošů. Závěrem

hejtman prosí o rychlé rozhodnutí, neboť hrozí poškození dalších částí jezu. Sám je variantě uhrazení oprav z panské pokladny nakloněn.

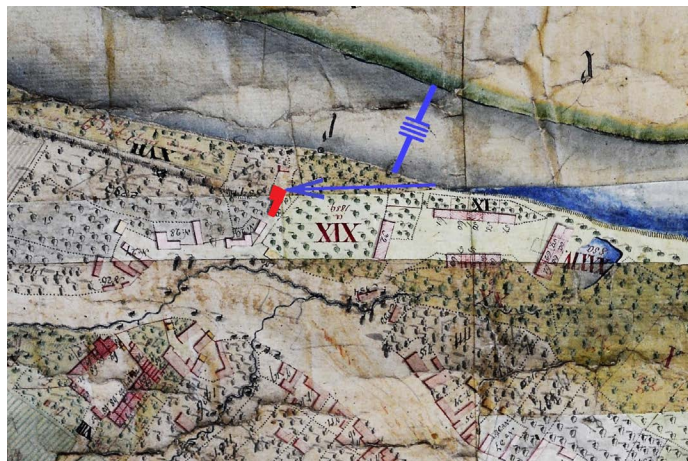
Ještě v lednu 1611 účetní České komory (tj. orgánu nadřízeného brandýskému komornímu panství) dohledali v příslušných knihách, že skutečně kdysi „v jezu při mlejně toušeňském ku potřebě *J[eho] M[ilosti] C[ísařské] vrata na náklad *J[eho] Milosti* udělaný byly““. A rovněž i oni potvrzují, že jez ani vrata posléze nikdy nebyly nákladem císařského brandýského komorního panství udržovány. Tuto povinnost tudíž přisuzují majitelce toušeňského mlýna **Kateřině Škopkové**. Stížnost byla zamítnuta.*

Kateřina Škopková se ovšem nevzdala. V nové stížnosti 27. června 1611 na své pozici trvá a České komoře zdůrazňuje zkázu svého hospodářství: „*Mlejna mého víc užívati nemohu, protože jest dokonce na suše.*“ Poškození jezu a strže má jednoznačně za přímý důsledek: „*plavení dříví ku potřebě *J[eho] M[ilosti] C[ísařské] panství brandejského.*“*

K horšímu přidává navíc zmínku o současném nešťastném tříměsíčním, velice pravděpodobně zimním [evidentně zima 1610/1611] kvartýru císařského vojska v obci: „*lid vojenský Jeho Milosti Královské tu v Toušimi, ano, i ve mlejně mém třinácte nedělí pořad zběhlých leževši mnoho velikých škod jest podělal, ano, i co se jemu líbilo, přec pobral, pro nic ani svého opatřiti jsem nemohla, a tak téměř skrze ně o všecko jsem přišla.*“

Kateřina uzavírá, že poškozením jezu byla připravena o živnost a prosí, „*aby táž strž v stavu mém zadělati a zahraditi se dala*“. Tímto by voda v Labi stoupla a na mlýnský náhon by opět proudil dostatek vody potřebné pro řádné mletí. Zprovoznění mlýna by se panství mělo vyplatit i tím, že **Kateřina** získá mletím prostředky na odvod předepsaných poplatků do panské kasy.

Jak velká díra po povodni v jezu vznikla a co by bylo třeba k její opravě, vysvitá z podrobného rozpočtu, který si Komora vyžádala v srpnu 1611. Na místo se opět vypravila skupina odborníků. Tentokrát víme, že ji vedl proslulý brandýský mlynář **Viktorin Houser**. Coby místního znalce přivzali „*k sobě ještě jednoho tesaře Adama Špačka, odtud z Toušeně, takových věcí a obzvláště toho jezu dobře povědomého*“. Komisi sestavil zřejmě **Vilém Škopek z Elentperka**, tehdejší brandýský purkrabí a současně **Kateřinin** syn (nevíme však, zda vlastní nebo nevlastní).



Detail mapy z roku 1777: modře poloha jezu a náhonu, červeně mlýn



Co komise zjistila?

„Strž v jezu toušeňském jest z dýli 18 loket [tj. asi 10,5 metru] a z hloubi 7 loket [něco přes 4 metry] a šíři 15 loket [necelých 9 metrů].“ Na opravdu bylo třeba pro základy užít dubové kůly: „Musí býti do toho, aby pevně se zadělalo, poněvadž tudy všechen tok Labe jde, devět řadův kolí dubového obutého...“ [každý řad tvořen 4 kůly, tj. celkem 36 dubových kůlů]. Na jochy se měli užít skoro devítimetrové borovicové klády. Na stěny, „plavy“ [tj. zřejmě klády, po kterých se skrz „vrata“ v jezu plavilo dříví] a na další prvky měly být užity rovněž borovice. Na jehlování však opět duby. Mezery mezi kládami měly být utěsněny „vichy“ [tj. zřejmě proutím a dalším temovacím materiálem]. Povrch jezu měl být „vyplněn a zadlážděn“ kamenem. Celkový náklad včetně práce byl vypočten na více než 116 kop pražských grošů. Zpráva s rozpočtem Komoře je datována v pondělí na svátek sv. Tobiáše [tj. 12. září 1611].

Brandýský hejtman **Pavel Neupauer** v průběhu roku 1611 zemřel (možná to je i důvod, proč záležitost u druhé komise řešil brandýský purkrabí a Kateřinin příbuzný Vilém Škoppek). Skonu Neupauera tak trochu využívá i **Kateřina Škopková**, když v další suplikaci z 18. prosince téhož roku přičítá bývalému hejtmanovi (který se již nemohl bránit) určitý podíl viny na poškození jezu: „předešlý pan hejtman panství brandejského nebožtík pan Pavel Nejbauer davši těmi zlými vraty nemálo dříví velikého plaviti, tím dřívím příčinou těch vrat znamenitou škodu jsou u mě učinily, stav protrhly a velikou strž v témž stavě nebo jeze vydělaly, skrze což mlejn můj na suše ostal.“ Současně přibližuje polohu poškozené části: „při mlejně mém toušimském vprostřed jezu na Labi“. Neopomene důrazně zopakovat, že příslušná „vrata“ byla zřízena „s povolením dobré paměti pana otce mého na náklad Jeho Milosti Císařské“, že „na náklad Jeho Milosti Císařské z důchodův panství brandýského opravovány bejti měly“ a že se jimi: „dříví po Labi ku potřebám J[e]ho M[ilost]os-

ti] C[ísařské] až pod Brandejs každoročně plavilo.“ Závěrem žádá i o náhradu škod touto situací dosud způsobených.

Ve spisu se dochoval ještě jeden kratší list vrchnímu hejtmanu všech císařských panství **Heřmanu Černínovi z Chudenic** a na Nebilovech, kdy **Kateřina Škopková** opět svou situaci připomíná. Datován je 3. lednem 1612. Jak to s jezem a jeho opravou dopadlo, není zřejmé. Každopádně mlýn později, a ještě i na počátku třicetileté války měl být opět v provozu.

Dřevěné kůly a další konstrukce jezu nepřechaly regulaci Labe v průběhu 30. let 20. století. Při výjimečně nízkých stavech vody zůstávají ale i v posledních desetiletích v místech jezu – přibližně pod Parkem profesora Procházky – stále patrné říční schod a malá peřej.

Prameny a literatura:

- Národní archiv, fond Stará manipulace, inv. č. 276, sign. B 94/33, Spor Kateřiny Škopkové z Mydlovaru s brandýským panstvím o opravu toušeňského jezu (1611-1612).
- Justin Václav PRÁŠEK, Brandejs nad Labem. Město, panství i okres, III. díl, Brandýs nad Labem 1913, s. 43-44 a 47.
- J. KYPTA – J. PEŠTA – J. ŠULC – J. VESELÝ, Dějiny a stavební podoba renesančního mlýna v městečku Lázně Toušeň, Průzkumy památek 15/1, 2008, s. 73-77.



náznak přirozené peřeje v místech jezu při nízkém stavu Labe 1977

Léto skončilo, začala škola...

Hana Němečková podle vzpomínek své maminky Elišky Haklové rozené Kochové

Skončily teplé letní dny, odjela tetička se strýčkem, do svých domovů se rozjeli také všichni letňáci, a odjela i moje kamarádka **Milena Chmelová**. **Chmelovi** pocházeli ze známého rodu pražských uzenářů, pan **Chmel** byl komisionářem na jatkách, paní **Chmelová** byla moc hodná, a **Milka** byla báječná. Na léto pravidelně jezdili do Toušeně, a ubytovali se vždycky u našich sousedů **Škoulů**, hned vedle lesíka. Někdy jsem je v Karlíně navštívila, a **Mili** mně vždy předem hlásila, že k nim do 4. patra vede tolik schodů jako Baťovo číslo 99. Bylo vidět, že je z obchodu a že se vyzná.

V létě jsme spolu prožívaly krásné časy, které mi připomíná dopis od **Míly**, naší příbuzné od Vlašimi, která do Toušeně na prázdniny také jezdila. Je dojemné ty řádky po tolika letech číst: „Milá Eliško!... velice se mi stýská po Tobě a po druhých kamarádkách. Vzpomínám, když jsme se spolu procházely po Toušeni a okolo Labe. Když jsem odjela z Toušeně, vstoupil do mé duše smutek. Drahá Elčo, o prázdninách hrály jsme si na školu a teď se naše hra obrátila v pravdu. Vzpomínám na dny, kdy Ty jsi byla naše ředitelka a Milka Chmelová učitelkou... Elinko, umíš-li nějakou píseň, napiš mi ji, abych měla co zpívat, neboť ty, které jsem se naučila, zdají se mi staré... Na shledanou o prázdninách v Toušeni!!!“ Na takové krásné, bezstarostné dětství se opravdu nedá zapomenout.



Ve druhé třídě nás učila paní učitelka **Božena Vornayová**. S tou jsme byli na výletě v Praze. Do Prahy jsem často jezdila k tetičce a strýčkovi, ale výlet do Prahy se školou, to bylo něco jiného! Ve třetí třídě byla naší učitelkou **Emilie Kolářová**, která nově nastoupila místo paní učitelky **Vornayové**. Na paní učitelku **Kolářovou** obzvlášť ráda vzpomínám. Měli jsme ji moc rádi, dokonce tak, že jsme se s **Věrkou Kaplanovou** rozhodly jít jí popřát k svátku, a vydaly jsme se odpoledne do Nehvizd, kde bydlela. Pro nás malé holky to byla velká dálka, nevím, co nás to napadlo. Ale to zklamání! Doma jsme ji nezastihly, takže jsme se nešťastně vracely do Toušeně. Svátek slaví Emilie 24. listopadu, a to už se brzy stmívá. Maminka se už o mě bála a dost se zlobila. „To mám za to, že ti všechno dovolím,“ říkávala, ale vždycky mi odpustila. Moje zlatá maminka!



Ve čtvrté třídě nás učil pan učitel **Ladislav Stibor**. **Stiborovi** bydleli v podnájmu v Cukrovarské ulici v domku, který si postavil pan **Sedlmajer**, ale zatím tam nebydlel. Nastěhoval se tam, až když šel do důchodu, a **Stiborovi** se pak odstěhovali do Brandýsa. Během školního roku pan učitel onemocněl a nahradil ho pan učitel **František Podzimek**.

František Podzimek.



*Drahá Elčo o prázdninách hrály jsme si na školu a teď naše hra obrátila se v pravdu. Vzpomínám na dny, kdy Ty jsi byla naše ředitelka a Milka Chmelová učitelkou.
Drahá Elčo prosím Tě pošly mi adresu na Milku Chmelovou. Elinko umíš-li nějakou píseň, tak mě ji napiš, abych*

Ráda vzpomínám i na toušeňskou školu. Do 1. třídy jsem nastoupila 2. září 1929. Moc jsem se těšila, jenom mi vadilo, že mě maminka u holiče **Škoulů** nechala ostříhat tak na krátko, že jsem vypadala jako kluk. Ale co, vlasy dorostou.

Mým prvním učitelem byl pan řídící **Václav Vošahlík**. Přistěhoval se s rodinou v létě v roce 1928 z Prachatic. Však na ně během vyučování vzpomínal, a často začínal hodinu slovy: „U nás v Prachaticích...“. Nastoupil po řídícím **Kučerovi**, který v roce 1927 zemřel. O tom, kdo bude novým řídícím se pak rozhodlo mezi učiteli **Vošahlíkem** a **Kulatkou** a zatímním správcem školy **Václavem Zemanem**. Vyhrál to pan učitel **Vošahlík**, protože byl služebně i věkem nejstarší a měl velkou rodinu – 3 syny. Ve škole byl pro ně k dispozici naturální byt o třech místnostech, sklep, prádelna ve dvoře, dvorek a velká zahrada.



V páté třídě jsme s učitelem **Stiborem** šli k panu **Kuncovi**. Bydlel naproti Davidkům, tenkrát tam stály tři domky. Pan Kunc chytil v Labi obrovskou rybu, měl ji na dvorku ve vaničce a šla se na ni podívat celá škola. Mně ale více než ryba se líbilo, že máme výlet.



Snad každá ze spolužaček v té době měla malý památníček, kam jsme si psaly různé veršičky a kreslily obrázky na památku. Ten můj byl nádherný v zelenkavých saténových deskách se zlatou sponou. Dodnes ho mám schovaný.



Ve škole se také konalo pravidelně mnoho jiných akcí. Slavil se Den matek, oslavy narozenin pana presidenta Masaryka, 28. říjen u pomníku, jezdili jsme na výlety, v sokolovně se konaly každoročně vánoční besídky. Ty jsme měli moc rádi, hráli jsme scénky, přednášeli, zpívali, hrálo se divadlo. Na to jsme se moc těšili, i na dárečky, které dostali všichni a ty nejchudší děti dostávaly i oblečení a boty.

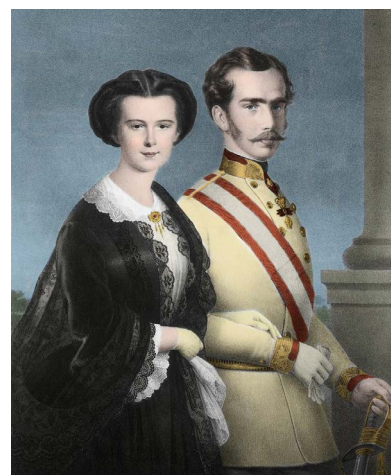
Děti bývalo ve škole i přes dvě stovky. Chodily s námi i děti z Káraného, které jezdily přívozem. Když bylo odpolední vyučování, brala jsem Káraňáky k nám domů, nejraději **Slávu Vaňka**, **Jiřinu Horychovou** a **Jarmilu Novotnou**. Obrovskou zábavou pro nás bylo skákání do sena ve stodole. Po žebříku jsme vylezli nahoru a šup dolů! Maminka to nerada viděla, měla strach, aby se nám něco nestalo, ale bála se zbytečně.



Do školy chodily i některé děti z Olivovny od nádraží. Tam sice měly svoji učitelku, ale pokud bylo některé dítě šikovné a dobře se učilo, mohlo chodit do naší školy, i se mnou jich pár chodilo. Pan farář nám na hodině náboženství vysvětloval, že se říká Olivovna podle manželů **Olivo-vých**, kteří se starají o děti. Ředitelem ústavu v Toušeni byl veliký a hubený pan **Houska**. Bydlel v domku na dvorku, ale když přišla nová slečna učitelka, musel se vystěhovat do vilky u sokolovny.



Dvakrát za rok se během výletu do Toušeně u nás na dvorku zastavily děti ze školy ve Mstětčicích. Došly vždy až k Labi, a k nám se přišly napít vody ze studny. Jednou se stavily, když nám právě, jako každým rokem, bilil souseď **Rambousek** komoru. To se z ní muselo na dvůr vynesit tolik věcí! Všechny zásoby, moučnice, decimálka, koše, nůše, necky, a spoustu dalšího, a také obrazy přivezené z hospody naší tetičky v Praze. Byli na nich vyobrazení **Habsburkové** včetně císaře pána, všechny však musely ze zdí pražské hospody zmizet. Ne kvůli mouchám jako u hostinského **Palivce**, ale protože padla monarchie a vznikla republika. Během bílení stály opřené kolem vysoké studny na dvorku, pan učitel toho využil, dětem vysvětloval, kdo je na obrazech, a děti se zájmem poslouchaly. Kam se obrazy poděly, netuším.



Skončil školní rok, ale znovu jsme se sešli na červencových oslavách v předvečer svátku Mistra **Jana Husa**. Ohně na hřišti, lampionové průvody, na Labi plavaly loďky, pod schůdky bylo podium, na něm bohatý program. Tančilo se, zpívalo. Jako malá jsem se ráda dívala, jako větší jsem už účinkovala, maminka vždycky zapálila svíčku. Byl to velký svátek.

Hodně dětí chodilo taky do Sokola. Moje o 20 let starší sestra Vlasta byla jednu dobu 1. náčelnicí, do Sokola chodili všichni moji sourozenci, všichni jsme byli sokolové. Bylo úžasné cvičit v sokolovně, která byla úplně první sokolovnou v naší republice. Jsem pyšná na to, že jsem na sokolských sletech cvičila jako žákyně, dorostenka, a nakonec i jako žena. Vždy s obrovskou radostí a nadšením. Děti, tedy i mě, cvičila **Máňa Malá**, a já jsem byla ráda, že nemusím jít pak sama domů, zvláště, když byla v zimě tma. **Máňa** bydlela v naší ulici, a tak jsme chodily spolu. Ráno jsem zase často do školy chodila se školnicí paní **Baštovou**, která v naší ulici také bydlela. Dobře se nám všem v té naší Káranéské ulici, u Labe a u lesíka spolu žilo. Jako jedna rodina, říkávala maminka.



David Nožič mezi mistry České republiky

Lucie Nožičová

Ve dnech 7. a 8. září 2024 se v Brandýse nad Labem na slalomovém kanále konal vrchol sezóny všech mladých kanoistů – **Mistrovství České republiky žáků ve vodním sprintu + 5. Český pohár žáků ve sjezdu**. Dvanáctiletý závodník z Lázní Toušeně **David Nožič** si účast na mistrovství zajistil hned na prvních kvalifikačních závodech na jaře [Florián 2024/7-8/12].

V sobotu **David** nastoupil na start MČR ve slalomu ve více kategoriích. V kategorii kajakářů obsadili skvělé II. místo. A ještě cennější "skalp" získal v kategorii hlídek kanoistů, kde spolu s klubovými parťáky vystoupal na stupínek nejvyšší a dosáhl s nimi na **titul mistra ČR**.

V neděli se závodilo o medaile v rámci MČR ve sjezdu. I zde se zadařilo a silná hlídka Kajak klubu Brandýs nad Labem v čele s **Davidem** opět zvítězila mezi kanoisty a druhý **titul mistra ČR** byl doma! V závodě kajakářů získal opět II. místo. Byl to super víkend ověčený medailemi a dvěma tituly mistra ČR v kanoistice pro rok 2024.



Toušeňská stopa na stoletém maratónu

text jvk, foto Libor Konopka

Nejstarší novodobý maratónský běh – a třetí nejstarší ve světě – poprvé právě před 100 lety pořádaný Mezinárodní maratón míru v roce 1924 v Košicích, má unikátní pomník. Třímetrovou bronzovou postavu vítěze na podstavci z požárské žuly vytvořil akademický sochař Arpád Račko v roce 1959 podle prvního poválečného vítěze v roce 1945 – vytrvalce Antonína Špirocha (1919-1990) z Toušeně [Florián 2020/3-4/16]. Dávná fotografie pochází z rodinného archivu, pomník pro čtenáře Floriána letos nově fotografoval Libor Konopka.

| | |
|------|--------------------------|
| 1935 | MOTTMILLERS · LOTYŠSKO |
| 1936 | BALABAN · RAKÚSKO |
| 1937 | LERICHE · FRANÓUZSKO |
| 1945 | ŠPIROCH · ČESKOSLOVENSKO |
| 1946 | HJETTANEN · FÍNSKO |
| 1947 | HEIRENDT · LUXEMBURSKO |
| 1948 | LEANDERSSON · ŠVÉDSKO |

LABENET

Poskytovatel internetu
v Lázních Toušeni a okolí

25/25 Mb/s - 290 Kč

50/50 Mb/s - 390 Kč

80/80 Mb/s - 490 Kč

IPTV SledovaniTV.cz za 100 Kč

WiFi router a instalace zdarma

www.labenet.cz

605 055 000



HASIČI 150

POLICIE 156

ZÁCHRANKA 155

MĚSTSKÁ POLICIE 156, 731 136 156

IZS 112

ÚŘAD MĚSTYSE

HLAVNÍ 56

PO: 8:00 – 12:00 | 13:00 – 17:00

ST: 8:00 – 12:00 | 13:00 – 17:00

POKLADNA: OTEVŘENA V DOBĚ ÚŘEDNÍCH HODIN.

TELEFONY: 326 992 302, 326 991 592

KNIHOVNASKLENĚNÁ VILA
V OVČÁRNĚ 87

VŽDY V ÚTERÝ 15:00 – 17:00

TECHNICKÉ SLUŽBY

HLAVNÍ 56

VEDOUcí MARTIN LIŠKA
(605 458 039)
MARTIN.LISKA10@SEZNAM.CZ**POŠTA A PRODEJ KRMIV**

ZA ŠKOLOU 2

PO: 08:00 – 10:00

UT: 08:00 – 12:00 13:30 – 16:00

ST: 08:00 – 12:00 13:30 – 17:00

ČT: 08:00 – 12:00 13:30 – 16:00

PA: 08:00 – 12:00 13:30 – 16:00

VYDÁVÁNÍ BALÍKŮ A LISTOVNÍCH ZÁSILEK
9:00 – 11:00TELEFONY: 604 100 302
737 946 186**LÉKAŘ**

MUDR. JIŘÍ RANC,

DŮM SENIORŮ, ZA ŠKOLOU 414,
1. PATRO

PO: 13:00 – 18:00

UT: 07:30 – 14:00

ST: 11:00 – 17:00

ČT: 07:30 – 14:00

PA: 07:30 – 13:30

TELEFON: 326 992 361

Veterinární praxe

MVDr. Jitka Myslivečková,

Hlavní 39

326 992 912, 602 641 294

PO + PÁ dopoledne:

objednání pacienti + operace 15-19:00

ÚT dopoledne:

objednání pacienti + operace

ST + ČT 10-12:00 15-19:00

SO, NE a pohotovost po telefonické
domluvě**Beauty Studio Pavlína Řehořová**

Za Školou 414

www.pavlinarehorova.cz

Kosmetické Studio Visage

Zápská 184 604366537

kosmetikatousen@seznam.cz

www.studio-visage15.webnode.cz

Přístrojová kosmetická ošetření na míru
vaší pleti Z. Kadlecová**Česká daňová kancelář, s. r. o.**

Ing. Luboš Valehrach, MBA,

Na Požárech 425 603 876 540

daňové poradenství, vedení účetnictví

Svatební a rodinná fotografka

Monika Dvořáková

Zahradní 111, Lázně Toušeň

Fotoateliér:

Náměstí sv. Václava 60/12

Stará Boleslav, 731 602 500

fotografkamonika@gmail.com

www.monikadvorakova.com

Zahradnické služby

živé ploty, postřiky

Jakub Novotný

733 543 037

info@jntravniky.cz

www.jntravniky.cz

Večerka u Honzika potraviny drogerie

Thao Leová Thanh, Ngoc Nguyen Duc,

Hlavní 13

PO/PA 6:30/19:00 SO/NE 6:30/18:30

Advokátní kancelář

Mgr. Stanislav Beran

Za Školou 414, 1. p., Dům seniorů

606 494 811

beran-advokat@seznam.cz

Atelier Kučera krejčovské práce,

opravy oděvů Mgr. Eva Valsová

Hlavní 560 736 536 574

ÚT/PÁ 14-17 ST 9-12

SO/NE - zavřeno

Pneuservis, autoservis Emanuel Fiala

Hlavní 13 731 036 059

pondělí – pátek 8:30 – 17:00

sobota – neděle dle dohody

Stavební a technické dozory,

stavební činnost DOZORY-VILD s.r.o.

Ing. Petr Vild petr@dozory-vild.cz

Zápská 188 739 345 249

Salon Faviola

Za Školou 414

Manikúra, nehtová modeláž

Jitka Kolomazníková 604 710 975

Pedikúra a kosmetika

Lenka Fabiánová 721 460 199

Kadeřnictví

Michaela Macháčková 723 679 943

Acces Bars

Jana Köhlerová 602 715 743

Kosmetický salon

Za Školou 414 606 802 320

Ivana Jedličková

kosmetika, vizážistické služby

a prodej kosmetiky Alcina

Bar U Kasaldy Petr Kasalický

Káranská 50 604 972 099

obědy PO/PÁ – 10:30/14:30

Gastrodeli www.gastrodeli.cz

U Sokolovny 259 326 996 359

objednavky@gastrodeli.cz

výrobky studené i teplé kuchyně,
cukrářské i pekařské**Elektroinstalace Instalace foto-**

voltaických systémů Martin Rigo

775 515 082 martinrigo1@gmail.com

Fyzioterapie – nejen proti bolestem

při pohybu Mgr. Markéta Kubičková

Nad Trati 557 607 913 908

marketa.kubicek@gmail.com

www.nasefyzioterapie.cz

Zdravotní cvičení – Pilates Hanka

Hanka Svrčková www.pilateshanka.cz

v Dům Sen. Za Školou 414

Skupinové i individuální cvičení pro

zdravá záda. Skupinové cvičení

ČT od 18:00 a SO od 10:00

Rehabilitace – masáže

Ivana Drobílková, Dům seniorů,

Za Školou 414 603 254 220

PO/PÁ dle objednání

LTV cvičení – elektroléčba – mobilizace
páteře, reflexní terapie**SALON LINDA**

Na Ostrůvku 292

Stříhání pejsků Eva Pencová

773 079 428

Reality Biliková Ilona Biliková

Hlavní 263 605 457 150

reality.bilikova@seznam.cz

zprostředkování prodeje a pronájmu
nemovitostí zpracování tržního odhadu
pro dědické řízení**Infozprávy**

Služba Infozprávy je určena všem občanům městyse zcela zdarma

Registrace je možná (osobně na úřadě, přes internet www.infozpravy.cz,
mobilním telefonem)Registraci telefonem provedete zasláním SMS(LT mezera číslo popisné)
na tel: 735 166 666

ZÁŘÍ

29 VÝLET DO
HARRACHOVA
FLORIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ

LISTOPAD

09 POSVÍCENSKÁ
DISKOTÉKA
SOKOLOVNA
19:00

PROSINEC

01 ROZSVÍCENÍ
VÁNOČNÍHO
STROMKU
17:00 FLORIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ

ŘÍJEN

19 NEBEZPEČNÝ
ODPAD
FLORIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ
08:45 08:45 – 09:15

16 VÝROČNÍ
SEDĚNÍ
BARÁČNÍKŮ
13:00 SOKOLOVNA

03 ADVENT V
DRÁŽDANECH
ZÁJEZD ODJ. 07:00
07:00

19 VELKOOBJEMOVÝ
ODPAD
08:00 – 11:00
08:00

17 BAZAR
(PRODEJ OD 15:00)
SOKOLOVNA
14:00

07 MIKULÁŠSKÁ
NADÍLKA
SOKOLOVNA

26 VÝLET DO
PAĎOUS
FLORIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ

30 BLUESBADGER
SOKOLOVNA
19:00

08 SETKÁNÍ U
SVAŘÁKU
U KOSTELA
17:00

28 PIETNÍ
VZPOMÍNKA
U POMNÍKU PADLÝCH
15:00

13 SVÁTEK SVATÉ
LUCIE
OD SKLENĚNÉ VILY
17:30